

**Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық
қазақ-түрік университеті
Медицина факультеті**

КРАНИОМЕТРИ Я

Орындаған: Нағышбек

А

Қабылдаған:

Тобы: СТК-

ЖОСПАРЫ:

- **1.Кіріспе.**

- Краниометрия турулы түсінік

- **2.Негізгі бөлім.**

- Бассүйектің құрылысы.
- Бассүйектің жыныстық және жас ерекшеліктері.
- Бассүйектің өлшемдері

- **3.Қорытынды.**

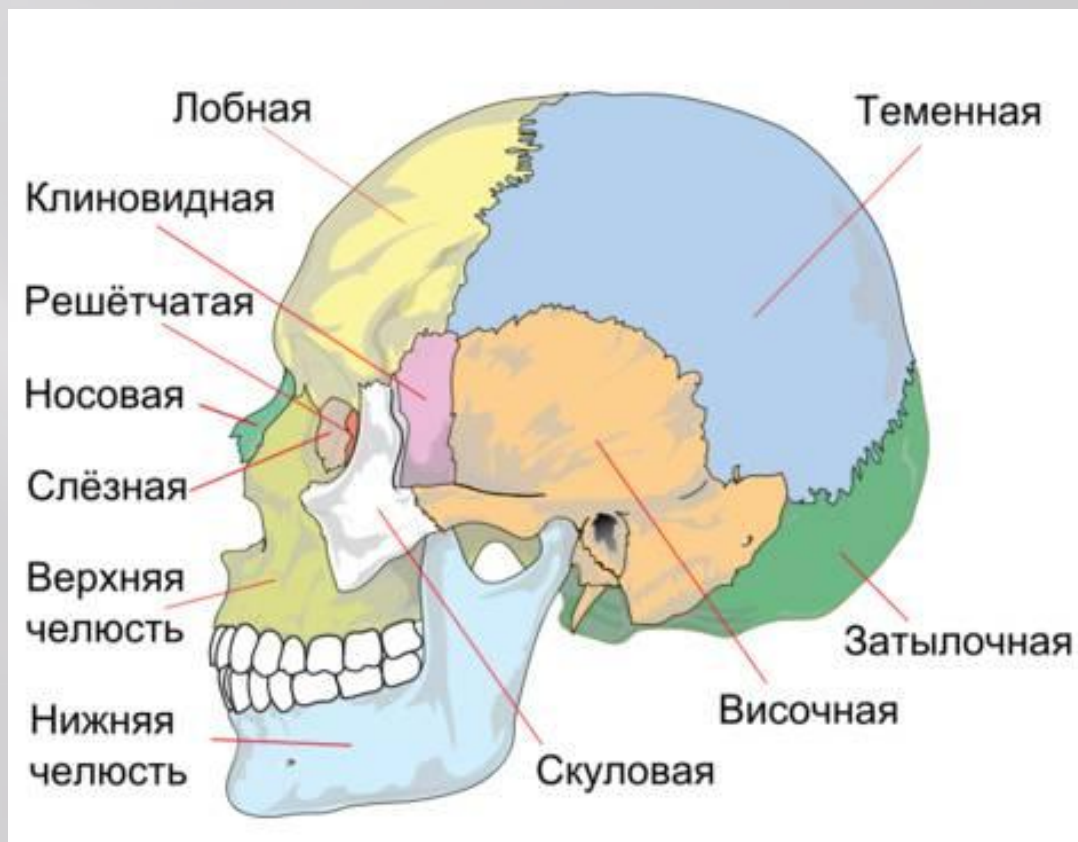
Ақылды адамдардың бассүйектерінің өлшемдері

Краниометрия —
(греч., от kranion бассүйек,
и metrio өлшеймін)

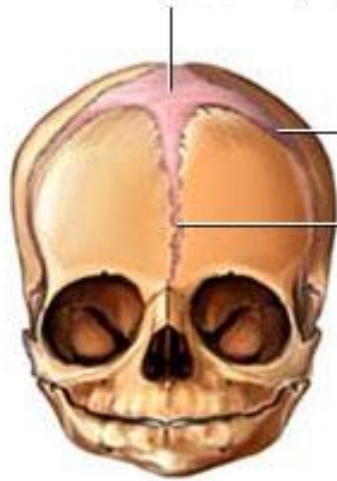
Медицинаның
бассүйекті өлшейтін
бөлімі болып табылады.

Бассүйек
жіктермен
қосылған
көптеген
сүйектерде
н тұрады.

Лобный (передний) родничок

Сагиттальный шов

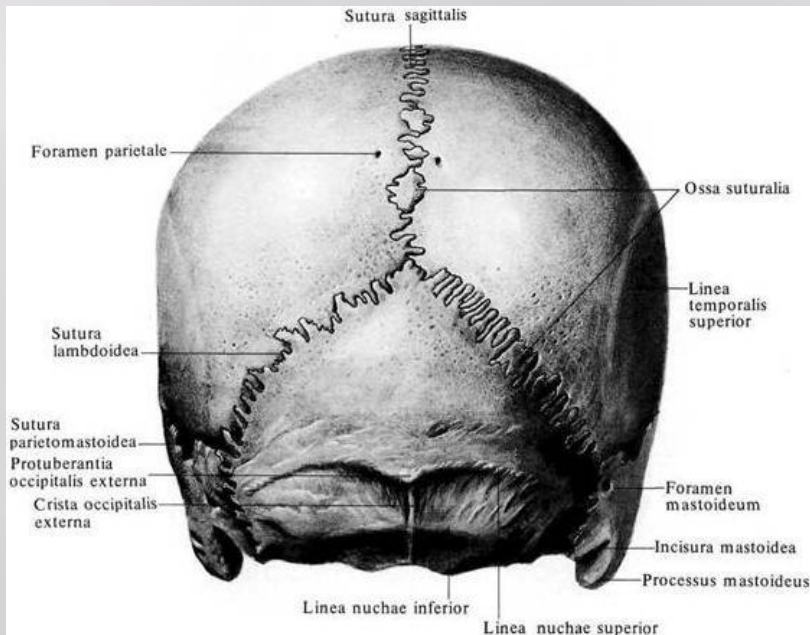
Венечный шов
Лобный шов

Ламбдовидный родничок

ВИД СПЕРЕДИ

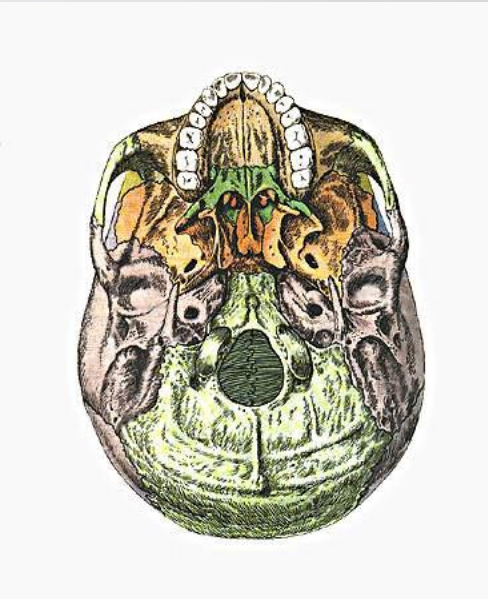
ВИД СБОКУ

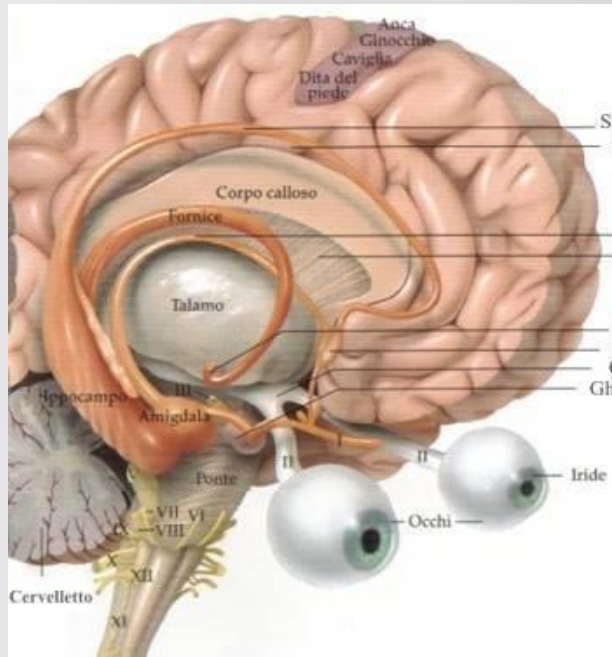

Бассүйек екіге бөлінеді:
Милық және беттік болып.

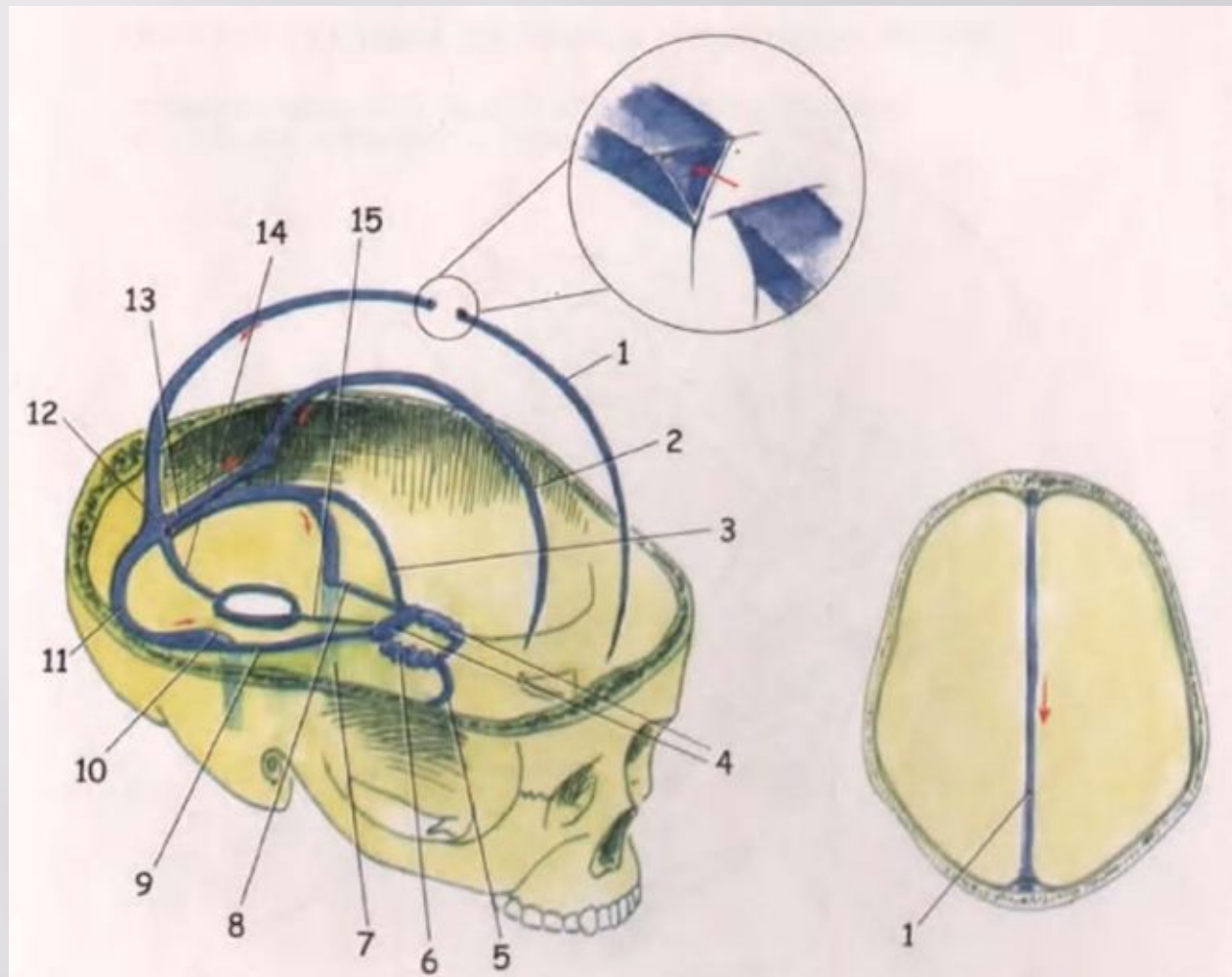

Милық бөлік миды
қорғайды.

Ми көптеген
қатпарлардан
және
қойнаулардан
тұрады.

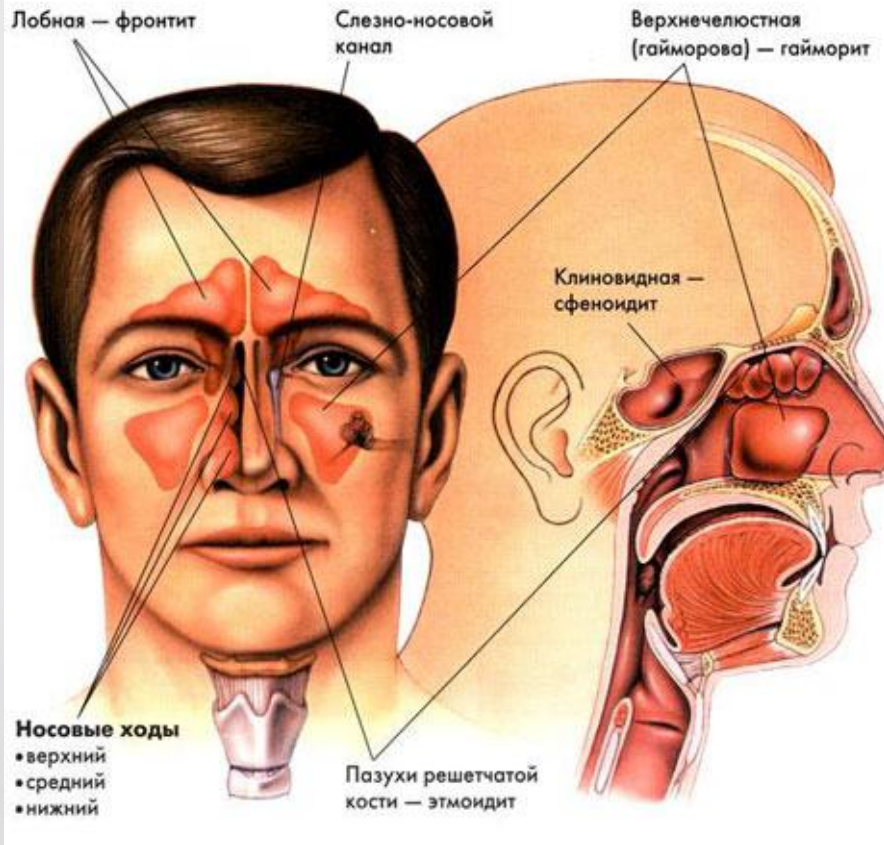

1. Верхний стреловидный синус
2. Нижний стреловидный синус
3. Верхний каменный синус
4. Межпещеристые синусы
5. Клиновидно - теменной синус
6. Пещеристый синус
7. Внутренняя яремная вена
8. Нижний каменный синус
9. Верхний каменный синус
10. Сигмовидный синус
11. Поперечный синус
12. Синусный сток
13. Прямой синус
14. Затылочный синус
15. Синус ската

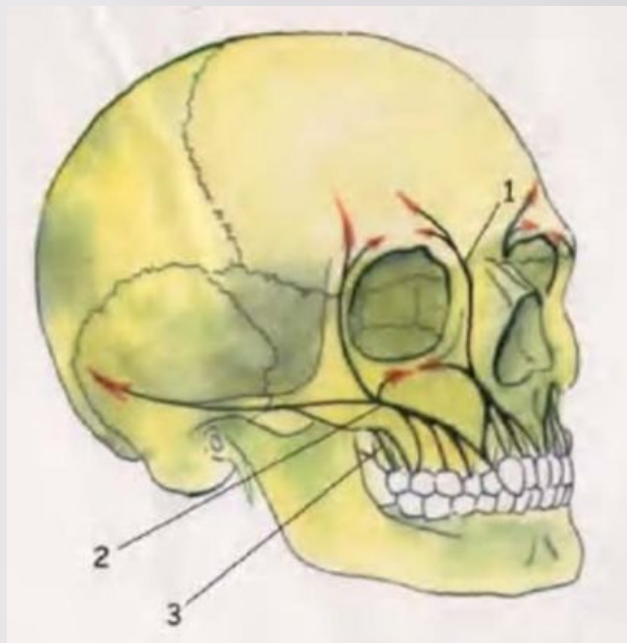
Мидың қойнаулары

Где находится пазуха и как называется ее воспаление

Беттік бөліктің сүйектері бет формасын түзеді. Олар көздің сыртқы қабырғасын, мұрынның ішкі және сыртқы бөлігін өзара жасайды.

Бет сүйекте
контрфорстық заттар
бар..

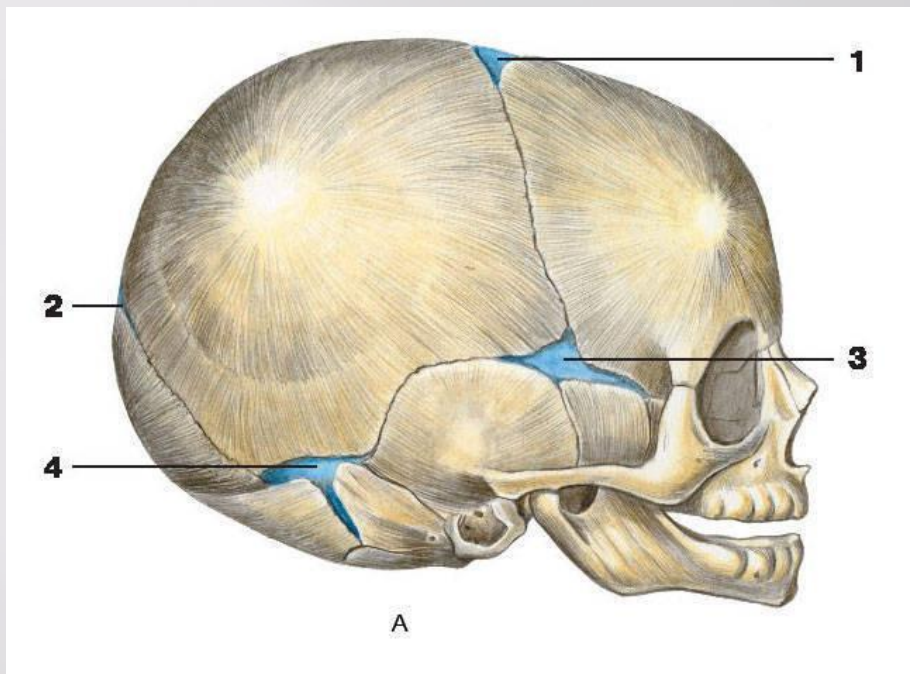
Олар сүйектің
механикалық беріктігін
қамтамасыз етеді.

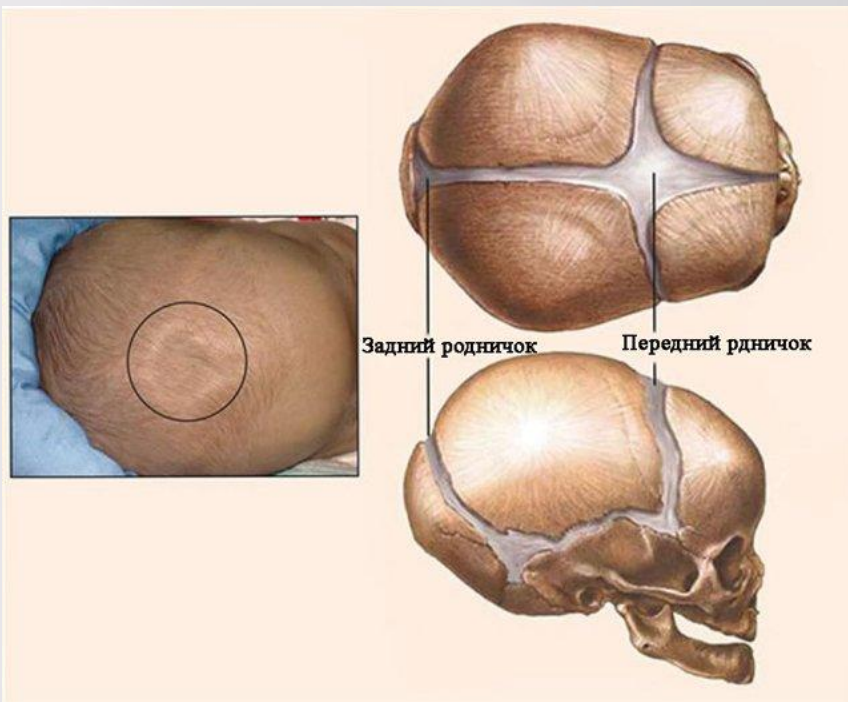
Олардың арқасында
жүгіргенде және
секіргенде болатын
ауырсынулар жеңіл
өтеді.

Оң шайнау бұлшық
етін тонометрмен
өлшеу

Жаңа туылған
сәбилерде бет
бөлігінің өлшемі:
тістері жоқ және
ми бөлімдері
дамымаған.

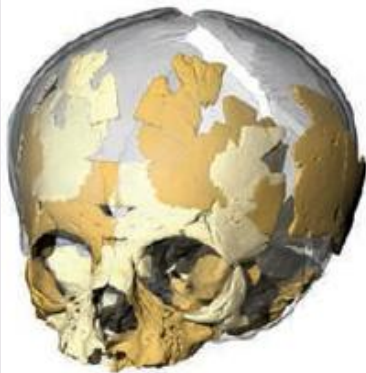

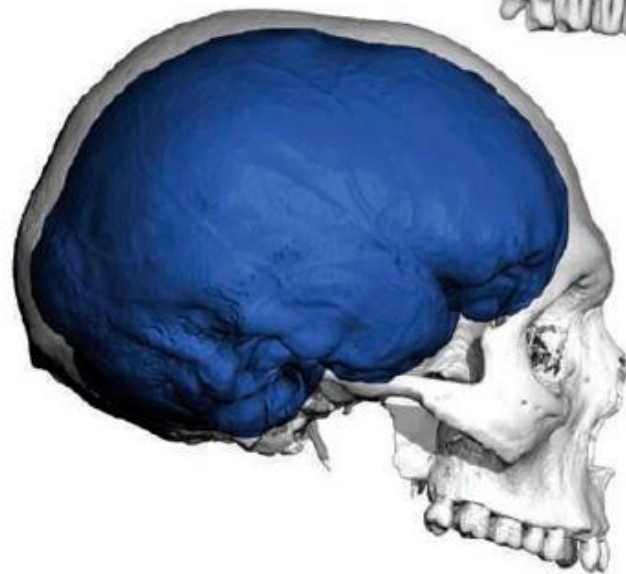
Сәбилердегі тағы бір ерекшелік еңбегі болып табылады. Еңбегінің арқасында сәби туылу барысында басының формасы өзгеруі мүмкін.

Үлкейген сайын бастағы жіктер бірігіп кетіп, сүйек мықты әрі жеңіл

Неандерталец

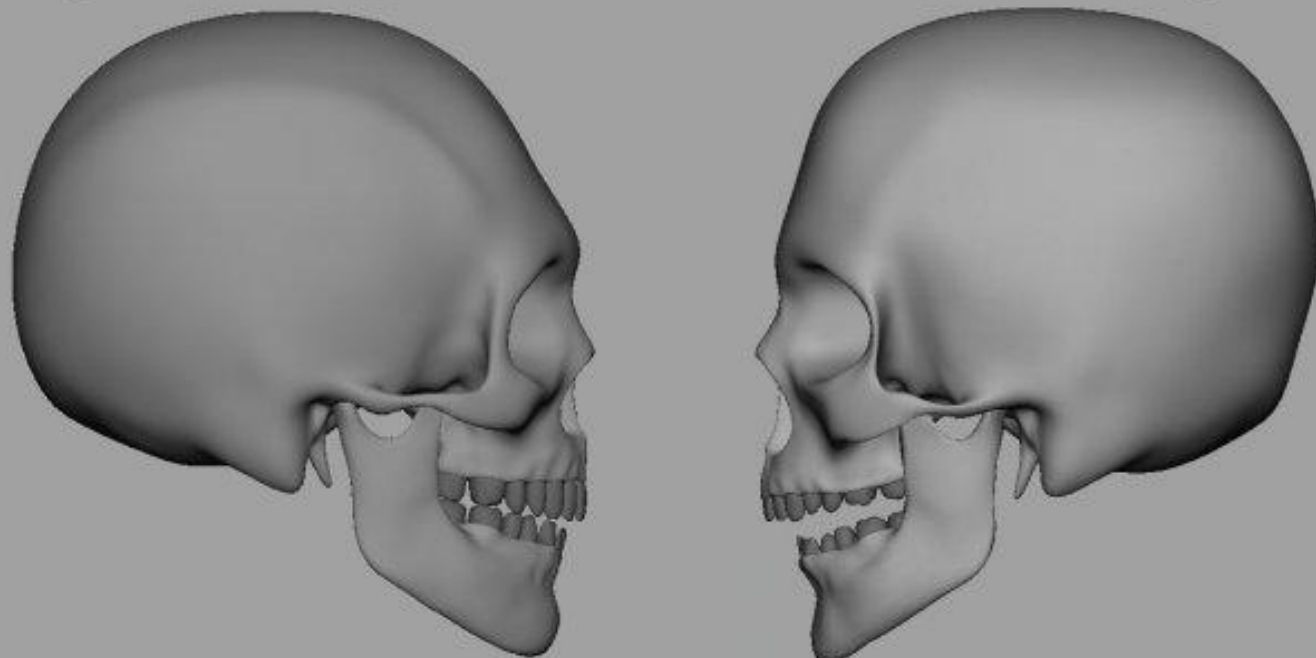
Сапиенс

Жас сәбидің
және үлкен
адамның
бассүйегінің
салыстырма
лы
өлшемдері

Мужской череп

Женский череп

Әйелдердің бассүйегі
ерлердікіне қарағанда кіші.

Ерлердің бассүйегі

Әйелдердің бассүйегі

Жақсүйектері жақсы дамыған,
Маңдайлық бөлік үлкендеу және
дөңгеленген

...

...

...маңдай вентралды
орналасқан.

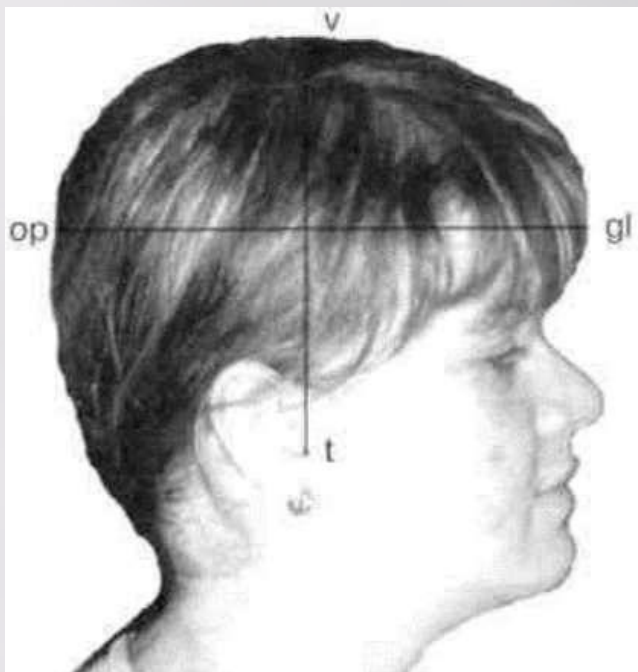

БАССҮЙЕКТИҢ ЖЫНЫСТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

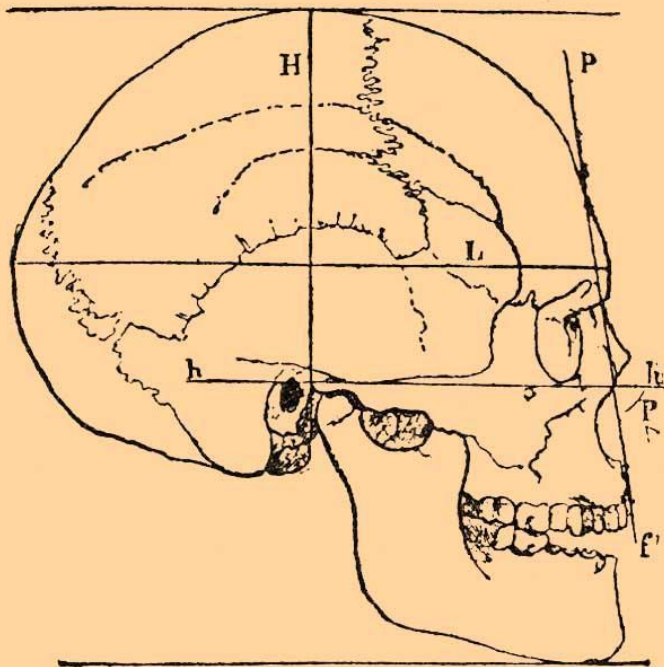
Бұл айырмашылықтар айқын білінбейді. Алайда кейбір белгілер айқын білінеді. Жақсүйектері шығыңқылау, көздері үлкен, мұрын айналасы және үсті үлкен болады. Сүйектер әйелдікіне қарағанда ірі болып табылады.

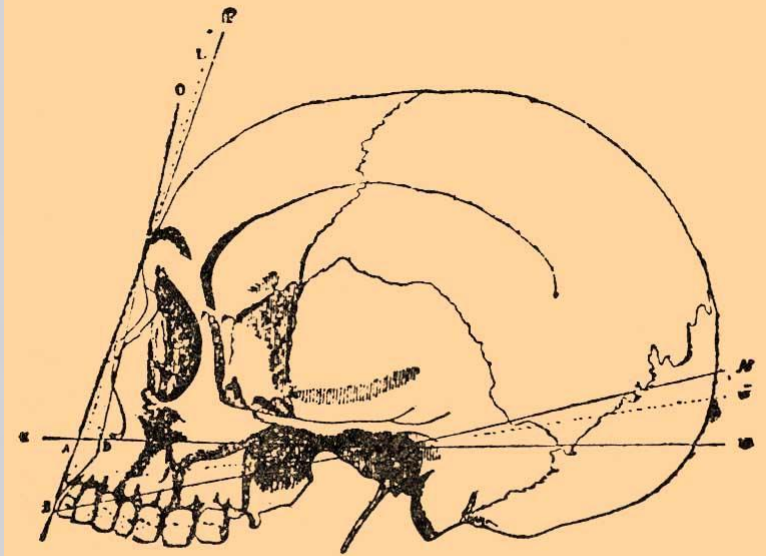
Бассүйек
құрылысының
негізгі
ерекшеліктері:
Бассүйек индексі,
бет өлшемі, бет
бұрышы және т.
б.

бассүйек индексі

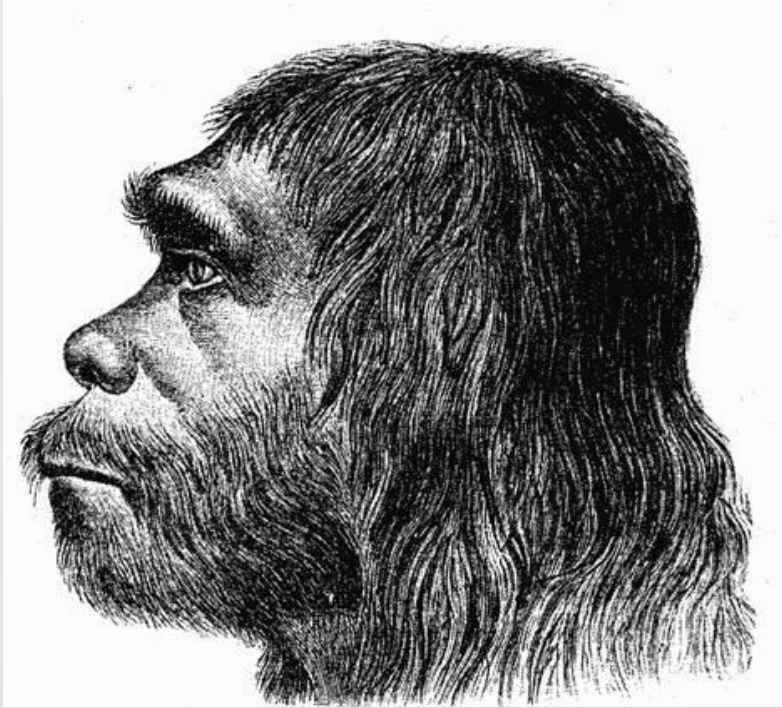

Фиг. 2. Лицевой угол Вирхова-Гельдера, лежащий при пересечении лицевой линии *Pf* и горизонтальной *hh*.

Фиг. 1. *BAF*—лицевая линия Кампера; *KAM*—горизонтальная линия Кампера; *FAM*—лицевой угол Кампера; *NB*—горизонтальная линия Кювье; *NBF*—лицевой угол Кювье; *VC*—горизонтальная линия Клоке; *VCL*—лицевой угол Клоке; *OD*—лицевая линия Жаккара; *MDO*—лицевой угол Жаккара.

Беттік бұрыш

неандерталь

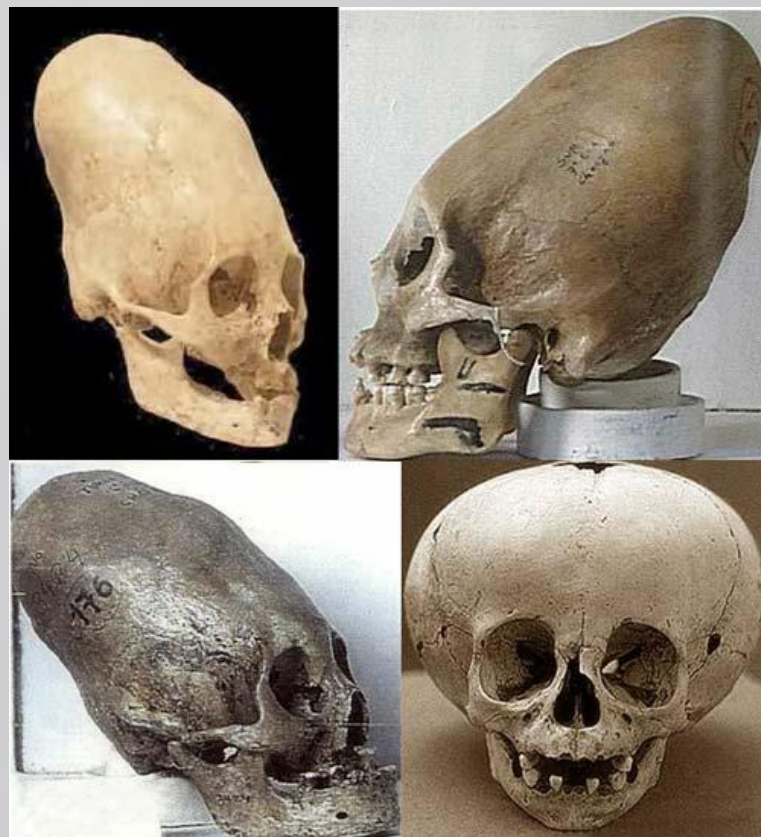

Тутанхамон

Пасхи аралы

Ольмектерлің
тастан жасаған
бассүйектері

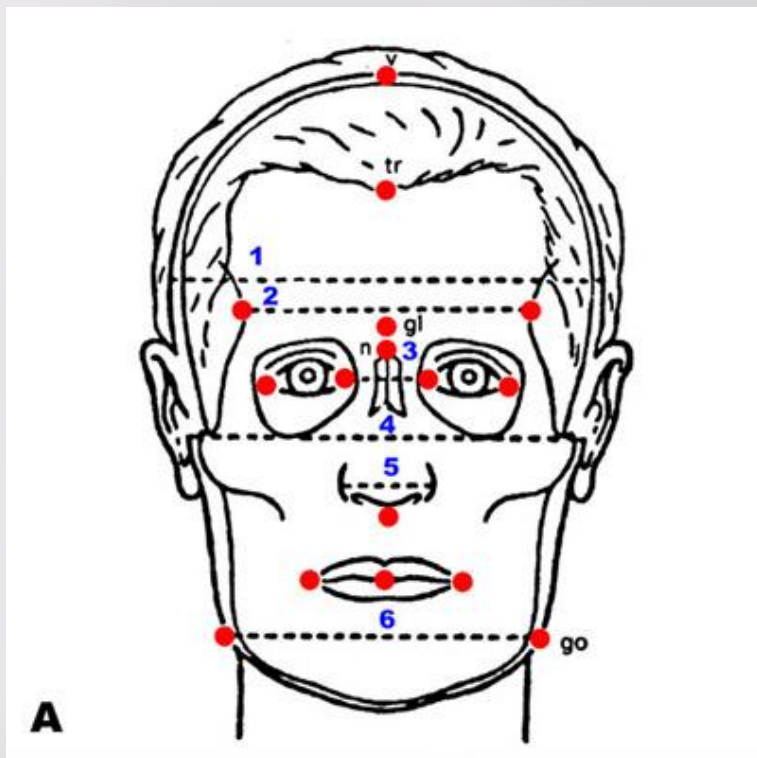

Бассүйектің
өлшемін
алатын
медицина
бөлімі
краниометрия
деп аталады.

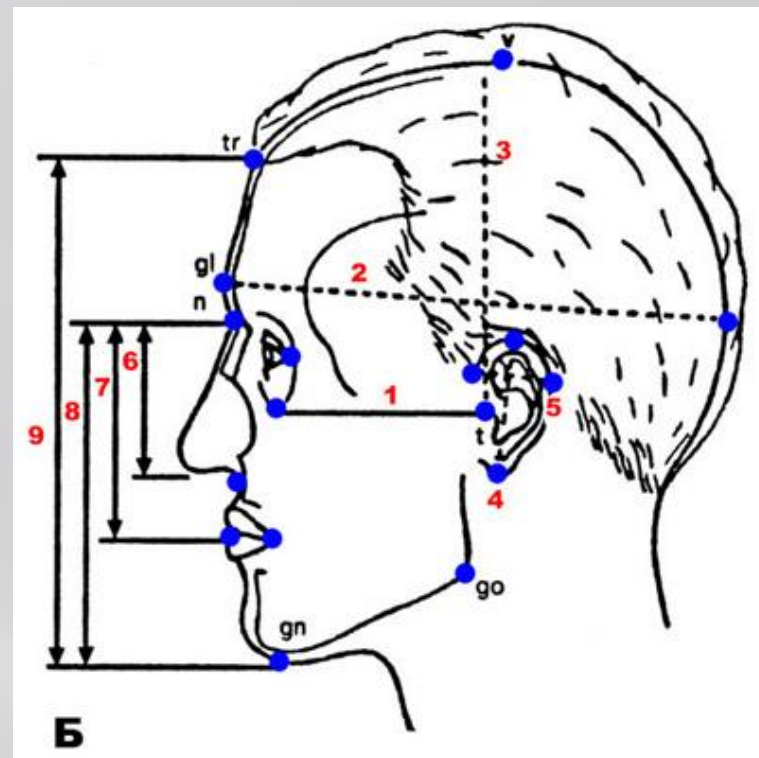

Ғалымдар бассүйек бөлігінің 3 өлшемін, алдыңғы бөліктің бүйір бетке қатынасында ажыратады:

- 1) қысқа–қысқа өлшемді(бассүйек өлшемі 80- нен жоғары)
- 2) орташа– орта өлшемді(79-76);
- 3) ұзын – қзын өлшемді (75 төмен).

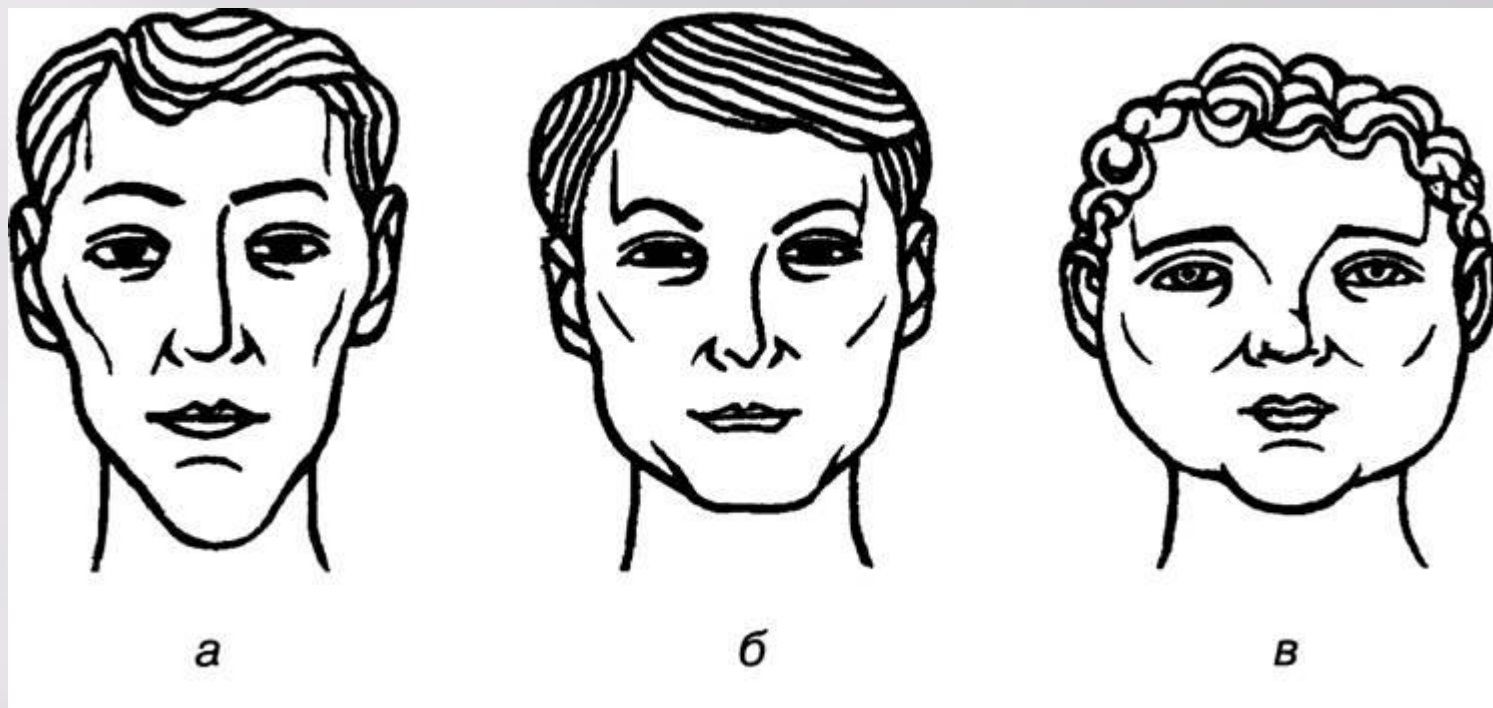
A

Б

1 – алдыңғы
бөлік диаметрі

2 – бүйір
беттік
диаметр

поперечный
диаметр

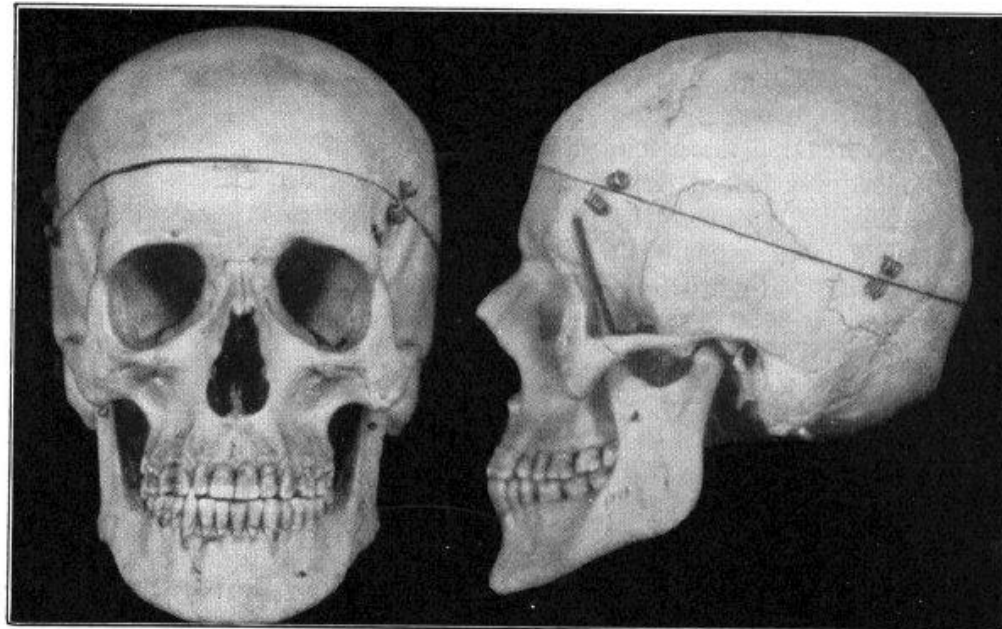
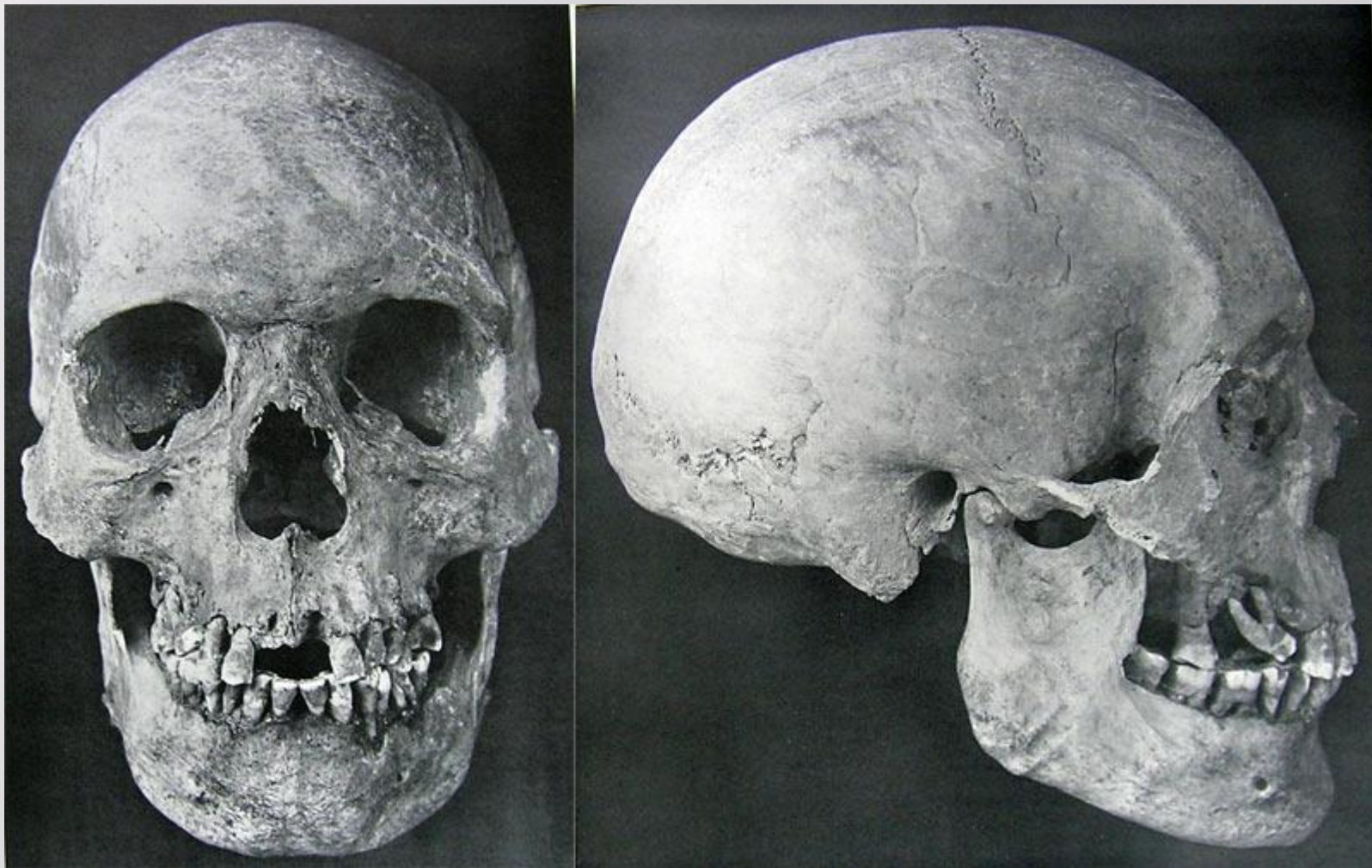

Abb. 135. Dinarischer Schädel. Sch: 86,93, G: 100,81

Бастың қысқа өлшемді құрылысы

Бастың ұзын өлшемді
құрылысы

Типичные представители различных рас:
 1 – негроид
 2 – австралоид
 3 – европеид
 4 – американоид
 5 – монголоид

1

2

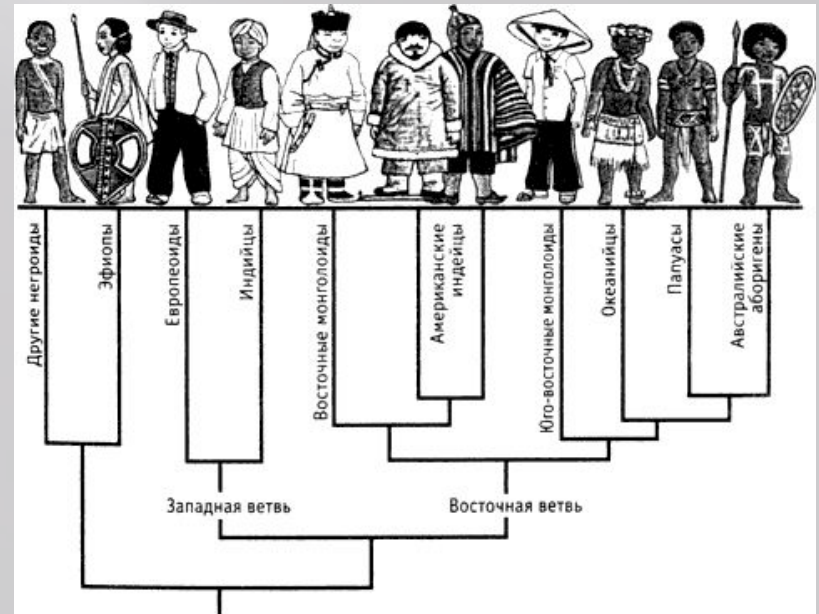
3

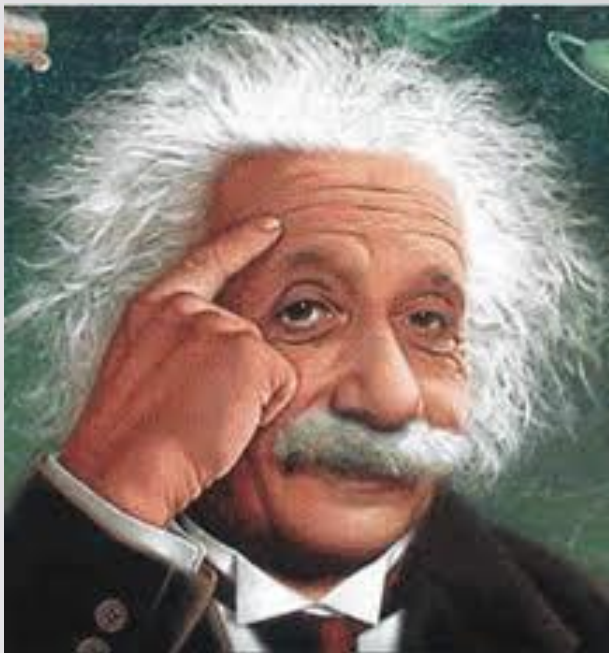

4

5

Өте ақылды
адамдардың
болуы
бассүйегінің
формасы және
өлшемдеріне
байланысты
емес

Мысалы, бастың дөңгелек өлшемі 53 см ден 61 см ге дейін, ал ақылды адамдардікі одан да кіші болған (55 см), атақты ақын Дантенікі тіпті 54 см.

Қолданылған әдебиеттер:

- А.Рақышев“Анатомия 2”
- www.google.kz
- www.rambler.ru

**Назарларыңызға
рақмет!**